

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

Філологічний факультет

Кафедра сучасної української мови

ПРОГРАМА

Всеукраїнського наукового семінару
**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО
УКРАЇНСЬКОГО МОВОЗНАВСТВА»**
з нагоди 30-річчя кафедри сучасної української мови
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича

1 травня 2024 р.

Чернівці

Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича
2024

ОРГКОМІТЕТ
Всеукраїнського наукового семінару
**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО
УКРАЇНСЬКОГО МОВОЗНАВСТВА»**

Голова оргкомітету

ПЕТРИШИН Роман – доктор фізико-математичних наук, професор, ректор Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Заступники голови оргкомітету

БУНЧУК Борис – доктор філологічних наук, професор, декан філологічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

ШАБАТ-САВКА Світлана – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Члени оргкомітету

КУЛЬБАБСЬКА Олена – доктор філологічних наук, професор кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

РУСНАК Наталія – доктор філологічних наук, професор кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

ТКАЧ Людмила – доктор філологічних наук, професор кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

ГУЦУЛЯК Тетяна – доктор філологічних наук, доцент кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

АНТОФІЙЧУК Алла – кандидат філологічних наук, доцент кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

МАКСИМ'ЮК Оксана – кандидат філологічних наук, доцент кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

ТОМУСЯК Людмила – кандидат філологічних наук, доцент кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

СТРУК Іванна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

ШАТЛОВА Наталія – кандидат філологічних наук, доцент кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

ТЕСЛІЦЬКА Галина – кандидат філологічних наук, асистент кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

КОНСТАНТИНЮК Юлія – старший лаборант кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Регламент наукового семінару

Доповідь на пленарному засіданні	– до 15 хв.
Наукові повідомлення на засіданнях секцій	– до 10 хв.
Виступ у дискусії	– до 5 хв.

Робота наукового семінару

1 травня 2024 р.

09⁴⁵ – 10⁰⁰	Реєстрація учасників семінару
10⁰⁰ – 13⁰⁰	Урочисте пленарне засідання (<i>Червона зала Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича</i>).
14⁰⁰ – 16⁰⁰	Секційні засідання
16⁰⁰ – 18⁰⁰	Презентація колективної монографії «Кафедра сучасної української мови крізь призму часу та особистостей» (<i>Блакитна зала Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича</i>).

УРОЧИСТЕ ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

(Червона зала, 10:00)

Вітальне слово: **Роман ПЕТРИШИН** – ректор Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, доктор фізико-математичних наук, професор.

Павло ГРИЦЕНКО – директор Інституту української мови Національної академії наук України, доктор філологічних наук, професор.

Борис БУНЧУК – декан філологічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, доктор філологічних наук, професор.

Світлана ШАБАТ-САВКА – завідувач кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, доктор філологічних наук, професор.

НАУКОВІ ДОПОВІДІ

I. КАФЕДРА СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В АКАДЕМІЧНОМУ СВІТІ УКРАЇНИ

1. *Відкриваючи нові обрії українського мовознавства.*

Павло ГРИЦЕНКО, директор Інституту української мови Національної академії наук України, доктор філологічних наук, професор.

2. *Кафедра сучасної української мови – потужний граматичний центр.*

Катерина ГОРОДЕНСЬКА, доктор філологічних наук, професор, завідувач відділу граматики та наукової термінології Інституту української мови НАН України.

3. *Непроминальний слід буковинців у пізнанні тайни і глибини рідного слова.*

Микола СТЕПАНЕНКО, доктор філологічних наук, професор кафедри журналістики та мовної комунікації Національного університету біоресурсів і природокористування України.

3. *Славені сторінки історії.*

Анатолій ЗАГНІТКО, член-кореспондент НАН України, доктор філологічних наук, професор кафедри загального та прикладного мовознавства і слов'янської філології Донецького національного університету імені Василя Стуса.

4. *Лінгвістичні концепції професора Ніни Гуйванюк.*

Василь ГРЕЩУК, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

5. *Дорогою мовознавчих відкриттів.*

Наталія КОНДРАТЕНКО, доктор філологічних наук, професор кафедри прикладної лінгвістики Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

6. *Творча співпраця на ниві рідного слова.*

Людмила МАРЧУК, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри журналістики Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

ІІ. ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ НАУКОВИХ СТУДІЙ КАФЕДРИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

1. *Буковинські джерела кінця XIX – на початку XX ст. як свідчення стилістично досконалого стану української літературної мови цього періоду.*

Людмила ТКАЧ, доктор філологічних наук, професор кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

2. *Пасхальний цикл у буковинських говірках.*

Наталія РУСНАК, доктор філологічних наук, професор кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

3. *Український синтаксис в аспекті продуктивної граматики.*

Олена КУЛЬБАБСЬКА, доктор філологічних наук, професор кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

4. *Комунікативна інтенція і дискурсивно-стильовий континуум української мови.*

Світлана ШАБАТ-САВКА, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

5. *Лексико-семантична категорія образності: своєрідність її вияву в різних сферах функціонування української мови та специфіка опису в словникарській практиці.*

Тетяна ГУЦУЛЯК, доктор філологічних наук, доцент кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

ЗАСІДАННЯ СЕКЦІЙ

Секція 1

«Рівнозначні мовні одиниці в лінгвосинергетичній парадигмі українського мовознавства»

(Блакитна зала, 14:00)

Керівники секції – проф. Людмила ТКАЧ, проф. Марія ЛИЧУК.
Секретар секції – Богдана ФРАНЧУК, магістрантка.

1. *Структурні типи авторизованих конструкцій сучасної української мови.*

Алла АНТОФІЙЧУК, кандидат філологічних наук, доцент кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

2. Висвітлення проблем української діалектології у працях С. Смаль-Стоцького

Валентина БУЗИНСЬКА кандидат філологічних наук, доцент кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

3. Аплікативний потенціал семантико-синтаксичних відношень у структурі частково фразеологізованих речень.

Марія ЛИЧУК, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри романо-германських мов і перекладу Національного університету біоресурсів і природокористування України.

4. Номінація та кореферентні співвідношення в українському синтаксисі.

Оксана МАКСИМ'ЮК, кандидат філологічних наук, доцент кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

4. Проблема класифікації дуплекси́ва в українському мовознавстві.

Наталія ПОПОВИЧ, кандидат філологічних наук, доцент кафедри історії та культури української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

5. Драматичний текст як єдність вербальної та невербальної комунікації.

Іванна СТРУК, кандидат філологічних наук, доцент кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;

6. Функційно-стилістичний потенціал простих речень із напівпредикативними ад'єктивними компонентами.

Галина ТЕСЛЦЬКА, кандидат філологічних наук, асистент кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

7. *Українська мова у навчальних виданнях другої половини XIX – початку XX ст.*

Людмила ТКАЧ, доктор філологічних наук, професор кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича; **Тетяна ЧИЖЕВСЬКА**, педагог-організатор Опорного закладу Михальчанський ліцей (с. Михальча, Чернівецький район, Чернівецька обл.)

8. *Речення з дуплексивами як перехідні конструкції в синтаксисі.*

Людмила ТОМУСЯК, кандидат філологічних наук, доцент кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

9. *Роль діалектного мовлення у формуванні соціолекту української інтелігенції кінця XIX – початку XX ст.*

Інна ЧЕРКЕЗ, кандидат філологічних наук, заступник начальника відділу інституційного аудиту та позапланового контролю управління Державної служби якості освіти в Чернівецькій області.

10. *Ідіостиль письменника як мовно-естетичний феномен: теоретико-методологічні засади дослідження.*

Наталія ШАТІЛОВА, кандидат філологічних наук, доцент кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

11. *Особливості вторинної номінації у сучасному українському медичному дискурсі.*

Лариса ШУТАК, кандидат філологічних наук доцент кафедри суспільних наук та українознавства Буковинського державного медичного університету; **Галина НАВЧУК**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри суспільних наук та українознавства Буковинського державного медичного університету.

Секція 2

«Актуальні проблеми українського мовознавства очима юних дослідників»

(Шевченківська зала, 14:00)

Керівники секції – проф. Світлана ШАБАТ-САВКА,
проф. Наталія РУСНАК.

Секретар секції – Андрій КАПАЦИ, магістрант.

1. *Соціолінгвістичний контекст мовної особистості: гендерно-вікові характеристики та лінгвокультура*

Світлана ШАБАТ-САВКА, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича; **Андрій КАПАЦИ**, магістрант філологічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

2. *Мовний образ рідного краю в художньому дискурсі Сидора Воробкевича.*

Наталія ШАТІЛОВА, кандидат філологічних наук, доцент кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича; **Христина КУШНІРУК**, магістрантка філологічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

3. *Синтаксичні засоби експресивізації сучасного поетичного дискурсу.*

Галина ТЕСЛІЦЬКА, кандидат філологічних наук, асистент кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича; **Наталія МЕЛЬНИК**, магістрантка філологічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

4. *Модальність волевиявлення в художньому тексті: українсько-англійський переклад*

Світлана ШАБАТ-САВКА, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;

Богдана ФРАНЧУК, магістрантка філологічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

5. Формування соціокультурної компетентності учнів на уроках української мови.

Іванна СТРУК, кандидат філологічних наук, доцент кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича; **Інеса ЩЕРБА**, магістрантка філологічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

6. Формування мовної особистості старшокласника в ЗЗСО.

Іванна СТРУК, кандидат філологічних наук, доцент кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича; **Маріела ЛЕРКУ**, студентка 4 курсу філологічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

7. Перекладацька практика як один з напрямів розвитку української літературної мови на Буковині початку ХХ ст.

Людмила ТКАЧ, доктор філологічних наук, професор кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича; **Ангеліна ЛОГОШ**, студентка 4 курсу філологічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

8. Синтаксичні засоби опису стану героя в романі Уласа Самчука «Волинь».

Людмила ТОМУСЯК, кандидат філологічних наук, доцент кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича; **Ганна ЛОГОШ**, студентка 4 курсу філологічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

9. Методика удосконалення монологічного мовлення учнів на уроках з української мови в ЗЗСО.

Оксана МАКСИМ'ЮК, кандидат філологічних наук, доцент кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича; **Анна ПАВЛЮК**, студентка

курсу 4 курсу філологічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

10. *Ремісничя лексика у говірці села Василів Заставнівського району Чернівецької області.*

Наталія РУСНАК, доктор філологічних наук, професор кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича; **Валентина РАДИК**, студентка 4 курсу філологічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

11. *Сучасні форми організації навчання учнів на уроках з української мови в ЗЗСО: теоретично-практичний аспект.*

Оксана МАКСИМ'ЮК, кандидат філологічних наук, доцент кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича; **Роміна РОПЧАН**, студентка 4 курсу філологічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

12. *Іменникова та прикметникова синоніміка «Російсько-українського словника» за ред. А. Кримського та С. Єфремова в контексті сучасної лексикографічної практики.*

Тетяна ГУЦУЛЯК, доктор філологічних наук, доцент кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича; **Анастасія СИДОРЯК**, студентка 4 курсу філологічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

13. *Лінгводидактичні засади формування орфографічної компетентності учнів на уроках української мови.*

Наталія ШАТІЛОВА, кандидат філологічних наук, доцент кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича; **Соломія СИНЮШКОВИЧ**, студентка 4 курсу філологічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

14. *Функції невербаліки в медійному дискурсі.*

Іванна СТРУК, кандидат філологічних наук, доцент кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича; **Анастасія ГАМАЛЮК**, студентка 3 курсу філологічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

15. *Фемінітиви в мові сучасних соціальних мереж: специфіка творення та функціонування.*

Тетяна ГУЦУЛЯК, доктор філологічних наук, доцент кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича; **Марія ГОРШКАЛЬОВА**, студентка 3 курсу філологічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

16. *Лінгвостилістичні особливості мови творів для дітей Василя Кукульняка*

Алла АНТОФІЙЧУК, кандидат філологічних наук, доцент кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича; **Олеся ЛОБОДЮК**, студентка 3 курсу філологічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

16. *Лінгвопрагматичні параметри монологічного дискурсу (контекст мовотворчості Марії Матіос)*

Світлана ШАБАТ-САВКА, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича; **Юлія КОНСТАНТИНЮК**, студентка 3 курсу філологічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

ПРЕЗЕНТАЦІЯ КОЛЕКТИВНОЇ МОНОГРАФІЇ
«КАФЕДРА СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
КРИЗЬ ПРИЗМУ ЧАСУ ТА ОСОБИСТОСТЕЙ»

(Блакитна зала, 16:00)

1. *Кафедра сучасної української мови: здобутки і перспективи.*

Світлана ШАБАТ-САВКА, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

2. *Чернівці: перші наукові кроки.*

Марія ЛИЧУК, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри романо-германських мов і перекладу Національного університету біоресурсів і природокористування України.

3. *Доленосне українське слово.*

Марія ЦУРКАН, професор кафедри суспільних наук та українознавства Буковинського державного медичного університету, доктор педагогічних наук, кандидат філологічних наук, доцент; професор кафедри педагогіки, психології та теорії управління освітою Інституту післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області (за сумісництвом).

4. *Неповторні акорди спогадів про рідну кафедру.*

Оксана МЕЛЬНИЧУК, кандидат філологічних наук, доцент кафедри мовознавства Івано-Франківського національного медичного університету.

5. *Безмежний простір краси й любові до рідного слова.*

Галина МОРАРАШ, кандидат філологічних наук, доцент, керівник Центру забезпечення якості освіти ПВНЗ «Буковинський університет».

6. *Досвід, витримка і гарт: кафедра сучасної української мови – моє перше місце роботи.*

Тетяна МОРОЗ, кандидат філологічних наук, доцент кафедри методики викладання суспільно-гуманітарних дисциплін Комуніального закладу «Інститут післядипломної педагогічної освіти

Чернівецької області», секретар вченої ради КЗ «ШПОЧО».

7. Любов, якою живу донині.

Юлія ПАЦАРАНЮК, кандидат філологічних наук, доцент, редактор відділу випуску редакції газети «Молодий буковинець».

8. Спогади про рідну кафедру.

Наталія ПОПОВИЧ, кандидат філологічних наук, доцент кафедри історії та культури української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

9. Любов до слова, що стала справою життя.

Оксана ФЕДУНОВИЧ-ШВЕД, кандидат філологічних наук, доцент кафедри методики викладання суспільно-гуманітарних дисциплін Інституту післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області.

10. Як доробок західноукраїнської інтелігенції визначив мій науковий шлях.

Інна ЧЕРКЕЗ, кандидат філологічних наук, заступник начальника відділу інституційного аудиту та позапланового контролю управління Державної служби якості освіти в Чернівецькій області.

11. Кафедра сучасної української мови: місце мого професійного становлення.

Валентина ЧОЛКАН, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

***Обговорення доповідей, звіти керівників секцій,
ухвала рекомендацій семінару***